

19.03.2018

Asia/2

§ 16

Tallinna-tunnelin esiselvityksen tulokset

HEL 2018-002629 T 04 03 01

Päätös

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto merkitsi tiedoksi tilannekatsauksen Tallinna-tunnelin esiselvityksen tuloksista.

Käsittely

Asian käsittelyn aikana kuultavana oli Ulla Tapaninen. Asiantuntija ei ollut läsnä päätöksenteon aikana.

Esittelijä

elinkeinojohtaja
Marja-Leena Rinkineva

Lisätiedot

Ulla Tapaninen, erityisasiantuntija, puhelin: 310 37350
ulla.tapaninen(a)hel.fi

Liitteet

1 FinEst-link toteutettavuusselvitys

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto ohjaa kaupungin elinkeino-, kilpailukyky-, maahanmuutto- ja työllisyyspolitiikkaa. Jaosto päättää esimerkiksi kaupungin elinkeinopolitiikkaa, kilpailukykyä ja kansainvälisiä asioita koskevista periaatteista ja seuraa niiden toteutumista.

Helsingin kaupunkistrategian asettaman tavoitteen mukaan kaksoiskaupunkikonseptia Tallinnan kanssa kehitetään. Kaksoiskaupunkiyhteistyön vahvistaminen on Helsingin kilpailukykyyn ja kansainvälisen toiminnan kannalta keskeistä. Yksi keskeinen kaksoiskaupunkiyhteistyön ulottuvuus liittyy saavutettavuuteen ja kaupunkien välisiin liikenneyhteyksiin.

Uudenmaan liitto, Harjun lääninhallitus, Helsingin ja Tallinnan kaupungit, Viron liikenneministeriö ja Suomen liikennevirasto ovat toteuttaneet kaksivuotista FinEst Link -nimistä aluekehityshanketta, jonka tarkoituksena on ollut tutkia Helsingin ja Tallinnan välisen rautatietunnelin rakentamisen teknisiä, taloudellisia ja kilpailukykyyn liittyviä edellytyksiä.

Hankkeessa ei päätetä rakentamisesta eikä linjauksesta tai asemien paikoista, vaan tarjotaan pohjaa päätöksenteon tueksi seuraavaan vaiheeseen. Hanke jatkuu elokuuhun 2018 saakka. Hanke on toteutettu Interreg Central Baltic -ohjelmasta saadun EU-rahoituksen turvin. Hankkeen kokonaisbudjetti on 1,3 miljoonaa euroa vuosille 2016–2018.

Hankkeen johdolla laadittu rautatietunnelin toteutettavuus selvitys (liite 1) valmistui helmikuussa 2018. Selvityksessä etsittiin vastauksia siihen, kannattaako rautatietunneli rakentaa, vai onko järkevämpää pitäytyä kaupunkien välisten laivayhteyksien kehittämisessä. Selvityksen ovat tehneet Amberg Engineering, Sweco Finland, WSP, Ramboll Finland, Sito, Pöyry, Strafica, Kaupunkitutkimus TA, Inspira ja Rebel Group.

Selvityksen tulokset julkaistiin loppuseminaarissa 7.2.2018 Tallinnassa. Tuloksista käy ilmi, että Helsingin ja Tallinnan välinen nopea tunneliyhteys toisi laajamittaisia yhteiskunnallisia ja taloudellisia hyötyjä paitsi molemmille kaupunkiseuduille ja valtioille, myös koko Euroopalle.

Toteutettavuus selvityksen mukaan tulevaisuudessa kolmen miljoonan asukkaan kaksoiskaupungissa ihmiset, tavarat ja palvelut liikkuvat nopeasti ja laajenevat työmarkkinat synnyttävät talouskasvua ja parantavat ihmisten elämänlaatua sekä yritysten toimintamahdollisuuksia. Tunneli mahdollistaa päivittäisen työssäkäynnin Suomenlahden molemmin puolin. Euroopan rataverkosto täydentyy tärkeällä yhteydellä arktisille alueille. Tavaraliikenteessä tunnelista on erityisesti hyötyä pitkän matkan kuljetuksille Suomen ja Itä- ja Keski-Euroopan välillä.

Tunnelin kustannuksiksi on laskettu 13,8 - 20 miljardia euroa. Selvityksen laskelmissa käytetään 16 miljardin hinta-arviota. Siihen sisältyvät tunnelin suunnittelu ja rakentaminen sekä terminaalit, ratayhteydet ja varikot. Arvio ei sisällä junakalustoa, jonka kustannukset on käsitelty operointikustannuksina.

Tunnelihanke on mahdollista toteuttaa julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuusmallilla, jossa yksityinen sektori rahoittaa tunnelin rakentamisen. EU-rahoitusta tarvittaisiin 40 prosenttia investointikustannuksista.

Tunnelin avaamisen jälkeen junien lipputulot ja käyttömaksut kattavat vuosittaiset operointi- ja kunnossapitokustannukset. Tästä huolimatta junan operointi edellyttää myös tukirahoitusta. Suomen ja Viron tukira-

19.03.2018

Asia/2

hoitus on selvityksen mukaan yhteensä 280 miljoonaa euroa vuosittain 40 vuoden ajan.

Rakentaminen voisi käynnistyä suunnitteluvaiheen jälkeen vuonna 2025. Rakentamisen arvioitu kesto on 15 vuotta.

Selvityshanke lähtee oletuksesta, että henkilöjunat kulkevat ruuhka-aikaan 20 minuutin välein 200 kilometrin tuntinopeudella. Matka-aika on puoli tuntia ja yhdensuuntainen kertalippu maksaa 18 euroa. Sarjalipun ostaja matkustaa 15 euron kertahintaan. Päivän aikana kaupunkien välillä liikennöi noin 40 henkilöjunaa.

Autojuna, rekkajunia ja rahtia kuljettavia junia liikennöi yhteensä noin 30 vuorokaudessa. Näiden matkavauhti on 120–160 kilometriä tunnissa. Henkilöauton kuljettaminen autojunassa maksaa 70 euroa.

Selvityksessä esitetään rakennettavaksi kaksi junatunnelia ja niiden väliin erillinen huoltotunneli. Asemille rakennetaan tavarajunia varten ohitusraiteet. Tunnelin huoltotyöt hoidetaan öiseen aikaan.

Selvityksessä päädyttiin ratalinjaukseen, joka kulkee Helsinki-Vantaan lentokentältä Tallinnan Ülemisteen.

Suomen päässä on kolme maanalaista henkilöliikenneasemaa: Helsingin keskusta, Pasila ja pääteasemana Helsinki-Vantaa lentokenttä.

Tavaraterminaalit ja varikot sijoittuvat lentokentän lentomelualueelle ja ne palvelevat koko maan tavaraliikennettä. Suunnitellut Kehä IV ja lentorata tarjoavat hyvät liikenneyhteydet useaan logistiikkaterminaaliiin sekä valtakunnan liikennejärjestelmään. Yhteysraiteella Hanko–Hyvinkää-radalle saadaan toimiva yhteys koko Suomeen.

Tallinnassa tunneli päättyy lentokentän tuntumaan Ülemisteen, noin kolmen kilometrin päähän kaupungin keskustasta. Ülemistestä on hiltaintain avattu uusi raitiovaunuyhteys Vanhaan kaupunkiin ja Ülemiste on Rail Baltican pääteasema. Terminaalit ja varikot sijoittuvat myös Virossa lentokentän melualueelle ja lähelle logistiikkaterminaaaleja. Rail Baltican kautta on suora yhteys Muugan terminaaliiin, joka on Viron suurin rahtisatama.

Tunnelin raiteet rakennetaan eurooppalaisella raideleveydellä, joka on 89 millimetriä suomalaisia kapeampi. Pasilan ja Helsinki-Vantaan lentotraseman välisellä tunneliosuudella on käytössä molemmat raideleveydet.

Helsinki–Tallinna-tunnelin linjaus on 103 kilometriä pitkä eli toteutessaan se on maailman pisin merenalainen rautatietunneli. Projektilaskelmien mukaan tunnelissa matkustaa vuosittain 12 miljoonaa henkeä ja

19.03.2018

Asia/2

lisäksi laivalla matkustajia on 11 miljoonaa. Nykyisellään kahden tunnin laivamatkan Helsingin ja Tallinnan välin tekee vuosittain noin yhdeksän miljoonaa henkeä.

Myös rahdin määrään ennustetaan merkittävää kasvua. Laskelmien mukaan vuonna 2050 sekä tunnelissa että lautoilla kulkisi 4,2 miljoonaa tonnia rahtia eli yhteensä 8,4 miljoonaa tonnia. Viime vuonna meritse kulkevan rahdin määrä oli noin 3,8 miljoonaa tonnia.

Matkustaja- ja rahtivolyyymien ennustetaan siis kaksin-, jopa kolminkertaistuvan tunnelin myötä seuraavan kolmenkymmenen vuoden aikana. Vaikka tunnelin toteutuisi, lisäystä olisi tulossa myös laivaliikenteeseen.

Elinkeinojaoston kokouksessa asian esittelee erityisasiantuntija Ulla Tapaninen Helsingin kaupunginkanslian elinkeino-osastolta.

Maaliskuussa 2018 liikenne- ja viestintäministeriö on koonnut työryhmän arvioimaan mahdollisia jatkotoimia helmikuussa valmistuneen Helsingin ja Tallinnan rautatietunnelin FinEst Link -loppuraportin pohjalta. Työryhmän tehtäviin kuuluu selvittää mahdollisten jatkotutkimusten tarvetta ja niiden rahoitusta. Työssä huomioidaan helmikuussa valmistuneen FinEst Link -selvityksen tulokset ja suositukset. Lisäksi työssä on huomioitava tunnelin laajemmat taloudelliset vaikutukset, rahoitukseen liittyvät kysymykset, kuljetuksen ja logistiikan yhteydet sekä liiketoimintamallit, sujuvat matkaketjut ja tuleva teknologinen kehitys.

Työryhmässä on edustus Suomen ja Viron liikenne- ja viestintäministeriöistä, sekä Helsingin ja Tallinnan kaupunkien edustajat. Lisäksi työryhmä kuulee työnsä tueksi myös muita hankkeeseen liittyviä tahoja. Työryhmän työn on määrä valmistua toukokuussa 2018.

Esittelijä

elinkeinojohtaja
Marja-Leena Rinkineva

Lisätiedot

Ulla Tapaninen, erityisasiantuntija, puhelin: 310 37350
ulla.tapaninen(a)hel.fi

Liitteet

1 FinEst-link toteutettavuusselvitys

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

19.03.2018

Asia/2

Kaupunkiympäristön toimiala

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Aleksanterinkatu 22-24
Helsinki PL 1
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 36106

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566